

پژواک کوچه باغی‌ها

نقد‌ها و نظر‌ها، شعرها، نامه‌ها و نوشته‌ها

و

نگاهی به احوال و آثار پرتو کرمانشاهی

سینا سلطانی

سرشناسه	: سلطانی، سها، ۱۳۶۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: پژواک کوچه‌های باغچه‌ها / نقدها و نظرها، شعرها، نامه‌ها و نوشته‌ها و نکاتی به احوال و آثار پرتو کرمانشاهی / سها سلطانی.
مشخصات نشر	: تهران: سها، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۸ ص:، مصور، عکس.
شابک	: ۲۵۰۰۰ رهال: 978-964-6254-57-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: پرتو کرمانشاهی، ۱۳۱۰ -
موضوع	: شعر فارسی - قرن ۱۲ - تاریخ و نقد
موضوع	: شعر فارسی - قرن ۱۲
رده بندی کنگره	: PER۷۹۸۲ ۱۳۹۰ / ۳۲۰۵۸۵
رده بندی دیویی	: ۸۵۱/۸۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۳۰۲۸۵۹

پژواک کوچه باغی‌ها

نقدها و نظرها، شعرها، نامه‌ها و نوشته‌ها و نکاتی به احوال و آثار پرتو کرمانشاهی
سها سلطانی

ناشر: نشر سها / تیراژ: ۲۰۰۰ / نوبت چاپ: اول

چاپ و صحافی: محمد / حروفچین: لیلا جعفری

تهران، ۱۳۸۹، قطع رقعی، ۱۵۶ صفحه

نمونه خوان: محمد تقی مجد / ویراستار: حامد پرتوی

شابک: ۲- ۵۷- ۶۲۵۴- ۹۶۴- ۹۷۸- ۵۷- ۲ - 978-964-6254-57-2

تهران - صندوق پستی: ۶۸۷- ۱۴۳۹۵ - تلفن: ۵۵۷۳-۰۸۸۰

- ۷ - ۱. (آتش) علیرضا صدفی
- ۹ - ۲. (آرش) محمد شکری
- ۱۵ - ۳. ابراهیم‌پور، فریبرز ابراهیم‌پور
- ۲۳ - ۴. افشار؛ استاد دکتر ایرج افشار
- ۲۵ - ۵. بصام؛ دکتر محمد بصام
- ۳۱ - ۶. حسینی؛ مرتضی حسینی دهکردی
- ۳۵ - ۷. درودیان؛ ولی‌الله درودیان
- ۳۷ - ۸. دولتی، بابک دولتی
- ۴۵ - ۹. صدرزاده؛ مهندس شمس‌الدین صدرزاده
- ۴۷ - ۱۰. استاد کیوان سمیعی
- ۴۹ - ۱۱. عاطفی؛ دکتر محمد رضا عاطفی
- ۵۱ - ۱۲. قبادی، علی‌اشرف قبادی
- ۵۷ - ۱۳. مؤیدی؛ کیومرث مؤیدی
- ۶۷ - ۱۴. مصفا؛ استاد دکتر مظاهر مصفا
- ۷۵ - ۱۵. معراجی؛ سیدمرتضی معراجی
- ۸۵ - ۱۶. نوایی؛ استاد دکتر عبدالحسین نوایی
- ۹۳ - ۱۷. هنر؛ حشمت‌الله کم‌گویان

* سخنی در مراسم بزرگداشت پرتواز (دکتر محمدعلی سلطانی)، تهران، تالار اندیشه، هشتم تیرماه ۱۳۸۰

شعرها

- ۱۱۳ ۱- آرش (محمد شکری): پیر و پیمبر
- ۱۱۴ ۲- احساس (یدالله نوری): تو آن امید عزیزی ...
- ۱۱۷ ۳- امیری سنقری (تأثیر گفتار پرتو)
- ۱۱۸ ۴- ایزدی سنقری
- ۱۱۹ ۵- استاد بهزاد کرمانشاهی (پرتو ماه)
- ۱۲۰ ۶- استاد بهزاد کرمانشاهی (شعر ناب)
- ۱۲۱ ۷- استاد بهزاد کرمانشاهی (جنگ‌چو)
- ۱۲۳ ۸- استاد بهزاد کرمانشاهی (دو رباعی کُردی)
- ۱۲۴ ۹- استاد بهزاد کرمانشاهی (صائب روزگار ما)
- ۱۲۵ ۱۰- فتحی (آئینه‌دار غزل)
- ۱۲۷ ۱۱- پرتو (جوابیه فتحی)
- ۱۲۸ ۱۲- گرجی بیانی (پرویز گرجی بیان)
- ۱۲۹ ۱۳- معراجی (سیدمرتضی معراجی): کتاب خاطره‌ها
- ۱۳۰ ۱۴- نصرت: نصرت نیکروش (پرتو)
- ۱۳۱ ۱۵- نقی‌پور (حکایت شیدایی)
- ۱۳۲ ۱۶- وفا (جلیل قریشی‌زاده): پژواک کوچه باغی‌ها
- ۱۳۳ ۱۷- هما، منوچهر توحیدی
- ۱۳۶ ۱۸- هنر، دمی با پرتو
- ۱۴۱ ۱۹- یاقوتی، میترا (در انبوه شاخه‌ها ...)

۱۴۵

اتوبیوگرافی

۱۴۹

آلبوم

اشاره

کوچه باغی‌ها علی‌رغم توزیع آن در محدوده کرمانشاه و محدودی در تهران گستره پژواک آن سراسر ایران زمین را دربرگرفت، مرزها را شکست، در محافل ادبی و هنری کشورهای همسایه و دور دست‌ها مطرح شد و هر اهل ذوق و ادبیات، بیتی از کوچه باغی‌ها شنید، برای دستیابی به مجموعه گل چون مرغ سحر از پا ننشست.

اهل قلم نیز به رسالت خویش هر شنیدن این نوای نوین، تراوش اندیشه را در مقدم آن به ارمغان آوردند. نخستین بار است که می‌بینیم در جمع شاعران معاصر خارج از مرکز که از هر تبلیغ و تحمیل و تشکیل و... دورند و از هر جمع و جمعیتی عزلت گزیده‌اند، حاصل هنر شاعری، به چاپ‌های مکرر می‌رسد و سپس ره‌آوردی از انعکاس و پژواک به همراه دارد.

از دور و نزدیک استادان و صاحب‌نظران و منتقدان و شاعران توانمند، نقدها و نظرها و نامه‌ها و نوشته‌ها و اشعار خود را یا به دفتر نشر فرستادند یا به استاد پرتو ارائه نمودند؛ با سپاس بی‌قیاس و امتنان بی‌پایان به حضور تمامی آن بزرگواران که در انجام رسالتشان، تعهد خود به انجام رسانیدند، آنچه واصل گردید به یاری همکاران ارجمند در این مجموعه تدوین و تنظیم شد تا با چاپ سوم کوچه باغی‌ها، پژواک نیز همراه گردد و حاصل پژواک از دایره شهر کرمانشاه احیاناً شهرهای غربی به سایر نقاط کشور و به انجمن‌های علمی و فرهنگی راه یابد. ان شاءالله

یارم آمد به در خانه و در خانه نبودم
خانه گویی بسم ریخت چو این قصه شنوادم

دروود بر پرتو غرب ایران که فیض او به تمام نقاط این مرز و بوم می‌تراود و درود بر دوستان و آشنایان خوبان بویژه استاد بهزاد و هر که باشد ز حال ما پرسان. گرچه سعادت یار نبود که دیده به دیدار شما روشن کنم، ولی سیاس بخت می‌گذارم که پرتو مکتوب را با مضامین دلنواز در برابرم نهاد. «کوچه‌باغی‌ها» حاصل عمری ترنم آن عزیز است که با خط خوش خانم مقصودی (که دستش مریزاد) آئینه زمان است رویاروی خواننده. شعر شما طبیعت را، باغ و راغ و کوه و دشت و جنگل و دریا... را از نو کشف می‌کند. توصیف‌ها که بر سیل عادت پشت پرده شعر سنتی مستور مانده است اغلب بکر و زیباست. گاهی، ستیزه نهادن است که امری است نیک و بایسته. این معنا در «الهام معنی» غنی‌تر است و در بیراهه خلاف آمد عادت، گاه خدایانه می‌سرایید:

شعرها گرچه به روزگاران سروده شده‌اند ولی با فراز و نشیب طبیعی همه یکدست می‌نمایند و این البته محل تأمل است. شعرهای؛ اسب، الهه معنی، مزار خاطره‌ها، شب‌نورد، زنجیر، شمشیر، آب‌تنی، حصار شب (این شعر را با اجازه شما برای چاپ به مجله فروهر می‌دهم)، زمین، جنگل مرجان (با فکر متفاوت)، کوه (تصویرها جالب)، بیستون (روان و صمیمی)، هیزم‌شکن (مضمون نغز)، شهر من (تصویرکننده آثار جنگ با تصویرهای محرک و ماندنی چون: «همچو آوار هزاران دیوار / موج‌ها بر سر هم می‌شکنند») و بالاخره غیر از شعرهای محلی که من صلاحیت اظهارنظر ندارم ولی شنیده‌ام که در تمام آن صفحات جای خود را باز کرده‌اند، تمام کتاب دیدنی و خواندنی است.

خوب شاید لازم باشد دو کلمه هم فضولی کنم که مکمل ارادتم باشد: در «کوچه باغ خیال» به بزم باده چه جای ادب... ادب را برای بزم باده محفوظ نگاهدارید. در «نوای عشاق» کار جنون ما به تماشا کشیده است. گویا توارد است و غلط‌های تحریری دیگر که زیاد نیست که کاش نبود.

گفتم قصیده «پراو» مرا به فضای خراسانی «دماوند» بهار خواهد برد؟ در حالی که سرور ما عراقی و هندی را چاشنی نو می‌زند. خواندم و از بالاتکلیفی درآمد. به فضای «هذیان دل» شهریار رسیدم. در این شعر خوب صخره‌ها و خار و خارای پراو مینیاتوری و لطیف شده‌اند. نام‌های شعرها اغلب مانند نام‌های معمولی است که روی بچه‌ها می‌گذارند. گویا از این اعمال ستمی بر شعرها رفته باشد.

و آخرین فضولی، تمرکز خود را از حافظه حیرت‌انگیز خود بردارید. بگذارید آفت کند (یک نکته از این معنی...) به هر حال انتشار «کوچه باغی‌ها» مبارک باشد و چشم در راه نشر تمه آثار شمایم که کم هم نیست. در جواب لطف آن عزیز چه می‌توانم کرد؟

با بدرود

علیرضا صدقی (آتش)

۷۳/۶/۶